

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਜੇ. ਜੇ.

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ -

ਜਵਾਬਦੇਹ

2020 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 4916

6 ਸਤੰਬਰ, 2021

A) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ— ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 (ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ) - ਐੱਸ. ਐੱਸ. 13, 14, 17, 34 ਅਤੇ 35 — ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ, ਗਾਰੰਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ - ਰੱਖੀ ਗਈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ S.17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (DRT) - ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ S.34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ S.17 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ / ਗਾਰੰਟਰ / ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਆਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੀ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਅੰ ਲਈ। ਸਿਰਫ ਮਾਰਡੀਆ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ, ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।, 2002. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ

ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ/ਗਾਰੰਟਰ/ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 15)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 23)

B) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ— ਵਿੱਤੀ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਐਕਟ, 2002 (ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ) - ਐੱਸ. ਐੱਸ. 13, 14 ਅਤੇ 17 — ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਡੀ.ਐੱਮ.) ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ S.14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ - ਆਯੋਜਿਤ, S.14 ਦੇ ਤਹਿਤ DM ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਐਕਟ ਹੈ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ S. 13 (3) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਡੀਐਮ ਦੁਆਰਾ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਚਭੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨੋਟਿਸ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। S.17, ਕਿਉਂਕਿ S.14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ S.13 (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ DM ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਇਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ

OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)
ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਪੈਰਾ 2੯)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 13(2) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨੋਟਿਸ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 2011 (2) SCC 782]। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ।

(ਪੈਰਾ 30)

C) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ— ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 (ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ) — ਐੱਸ. ਐੱਸ. 13, 14 ਅਤੇ 17 — ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ — ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (DM) ਦੁਆਰਾ S.14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ - ਹੋਲਡ, ਹਾਲਾਂਕਿ DM ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ S.14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ S.14 (1A) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ - ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ, ਅਮਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ - ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀ.ਐਮ. S.14 (1A) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ - ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਡੀਐਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਫਿਰ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਬੋਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਤਫਾਕਨ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1 ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਢੰਗ. ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਦ ਹੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 31)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੀ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਹਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)

ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ। [ਦੇਖੋ ਰਾਜ ਝਾਰਖੰਡ V/s ਗੋਵਿੰਦ ਸਿੰਘ 2005 (10) SCC 437]। ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਮਲ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿਨ ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੇਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੇ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੋਰੇਸੋ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ, ਕੇਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1 ਏ) ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(ਪੈਰਾ 32)

ਨਵਦੀਪ ਛਾਬੜਾ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ /
ਰਾਜ ਲਈ। (2021 ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੰਬਰ 3178 ਵਿੱਚ)

ਗੈਰ ਬਿਨੈਕਾਰ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਕੇਕੇ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ) ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (ਪੂਰਬੀ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

25.02.2020 , ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।

ਸ੍ਰੀ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ, ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਤੋਂ 3 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰੀਏਟਿਵ ਯਾਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਕੇ-1, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਲੋਨੀ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਏਰੀਆ-ਏ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ (ਹੁਣ) ਤੋਂ 7 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵਾਂ) ਮਿਸਟਰ ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋਨ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 15.01.2015 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਾਰੰਟੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ MC ਨੰਬਰ B-XII-667 ਅਤੇ B-XXIII-2119/A, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਲੋਨੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ 1769 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਮਾਪ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਫੈਕਟਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। , ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਨੇ 03.04.2018 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(2) ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ " ਐਕਟ, 2002 " ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 02.04.2018 ਨੂੰ 8,20,24,851 ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

(3) ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੇ ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 25.02.2020 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ- ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ

OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)
ਐਕਟ, 2002 " ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

(4.(1) ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 18.11.2019 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਨਾਲੰਦਾ ਫੂਲਨਸ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ 13.07.2018 ਅਤੇ 07.11.2019 ਨੂੰ ਐਲ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ 2018 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 3604 ਵਿੱਚ **ਨਾਲੰਦਾ ਫੂਲਨਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ**। ਮੈਸਰਜ਼ ਨਾਲੰਦਾ ਫੂਲਨਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ B- XXIII-667 (ਪੁਰਾਣਾ), B-XXIII-2119 ਹੈ। (ਨਵਾਂ) ਅਤੇ ਪਲਾਟ ਨੰ. ਕੇ-1, ਮਾਪਿਆ 1769 ਵਰਗ ਮੀਟਰ। ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਲੋਨੀ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਏਰੀਆ-ਏ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਵਿਹੜੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹੈ - ਸ਼. ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ (ਗਾਰੰਟਰ/ਮੌਰਗੈਗਰ), ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਨੈਕਸ਼ਨ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਵੈਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ - ਬੈਂਕ, ਭੌਤਿਕ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ।

(4.(2) ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13.07.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ X ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਦਈ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ Ld. ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਪਰ ਸਟੇਅ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4.(3) ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25.02.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ, 02.03.2020 ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 06.03.2020 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ

ਵਿੱਚ 09.03.2020 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4.(5) ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, 06.03.2020 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਨਾਲੰਦਾ ਸਪਿਨਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ Ld ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.09.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ 2019 ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 2673 ਵਿੱਚ “ ਨਾਲੰਦਾ ਸਪਿਨਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ V/s ਕਰੀਏਟਿਵ ਯਾਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟਡ ”, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 38 ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰਿਕਵਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ 24% ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 4.32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ M/s ਕਰੀਏਟਿਵ ਯਾਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ। ਲਿਮਿਟਡ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਬਚਾਏ ਲਈ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 38 ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(1) 1) ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਵੀ, ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) 2) ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਹੈ।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਗੈਰ-ਬਿਨੈਕਾਰ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਨਾਲੰਦਾ ਫੂਲਨਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ V/s ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ”, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੱਖ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਪੱਖ/ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ Ld ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(7) ਦੂਜੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ “ਨਾਲੰਦਾ ਸਪਿਨਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ V/s ਕਰੀਏਟਿਵ ਯਾਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਡ”, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਡੀ. ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਡਰ 38 ਨਿਯਮ 5 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਵ ਚਾਰਜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ।

(7.1) ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਲ.ਡੀ. ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹੀ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਰੰਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(8) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਸੀਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: -

- a. ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ/ਗਾਰੰਟਰ/ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ?
- b. ਬੈਂਕ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ?
- c. ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ?

ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 1

(9) ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਜਗਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਅਣ-ਰਿਕਵਰੀ ਰਕਮਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ

ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਧਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਭਾਵ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਐਕਟ 1993 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ NPA ਦੇ ਵਧਦੇ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਨਰਸਿੰਘਮ ਕਮੇਟੀ I ਅਤੇ II ਅਤੇ ਅੰਧਿਆਰੁਜਿਨਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦਖਲ ਦੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2002 ਨੂੰ 21.06.2002 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫਿਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(11) ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। - (1) ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ, 1882 (1882 ਦਾ 4) ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ।

XXXXX XXXXX

(4) ਜੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ:

ਇੱਕ _

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੀਜ਼, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ, ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਲੀਜ਼, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ

OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)

ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ:

ਅੱਗੋਂ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।]

(c) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(d) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਹਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ.

ਸੈਕਸ਼ਨ 14 . ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ। - (1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੌਜੂਦ ਜਾਂ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ, ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ (ਏ) ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇਗਾ ; ਅਤੇ

(b) ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। [ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ -

(i) ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕੁੱਲ ਦਾਅਵਾ;

(ii) ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ

ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ;

(iii) ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ

(ii) ਉੱਪਰ।

(iv) ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ;

(v) ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(vi) ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(vii) ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ;

(viii) ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਦੇ;

(ix) ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤ ਅੱਗੇ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ]

ਬਸ਼ਰਤ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।]

[**ਬਸਰਤੋ** ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ **ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ** ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਕੁੱਲ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ।**]

(x) ਅ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, -

(i) ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ; ਅਤੇ

(ii) ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ।]

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ.

(3) ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ [ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ] ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 34 - ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾ ਹੋਣਾ। - ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1993 (1993 ਦਾ 51)।

ਸੈਕਸ਼ਨ 35 - ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ।
- ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 13(1) ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।, ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 2002 ਦਾ। ਜੇਕਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(12) ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਐਕਟ, 1993 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀਆਂ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 13(4) ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ [**ਕਨਿਆਲਾਲ ਲਾਲਚੰਦ ਸਰਦੇਵ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ** ¹ ਦਾ ਪੈਰਾ 20-21 ਦੇਖੋ] ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ

ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ. ਐਕਟ, 2016 ਦੇ 44 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17(4-ਏ) ਨੂੰ

¹ 2011(2) SCC

AND
OTHERS (Jaswant Singh, J.)
ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 17(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਤ)" ਹਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਡੀਆਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਪਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਫੋਰਮ ਭਾਵ ਡੀਆਰਟੀ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੋਰਮ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

(13) ਮਾਰਡੀਆ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ² ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"50. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵ ਮਨਾਹੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ

² 2004 (4) SCC

ਹੁਣ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੱਟੀ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਬਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

51. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇੰਨਾ ਬੇਤੁਕਾ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੇ ਵੀ ਜਾਂ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ "

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਸੀਮਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇੰਨਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀਆਰਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸੰਖੇਪ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਡੀਆਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਖੇਪ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੀਮਤ ਵਰਗ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਕ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ।

ALLAHABAD BANK v. DISTRICT MAGISTRATE, LUDHIANA
AND
OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)
(14) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਫਿਰ ਮਾਣਯੋਗ ਜੀ

55
7

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਲਾਲ³ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਿਭਾਜਨਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 21 ਤੋਂ 22 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"21 . ਸੈਕਸ਼ਨ 13, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

22. ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਉਪਾਅ" ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਆਰਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡੀਆਰਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ' ਸਮੀਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਮਾਪਾਂ" ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਉਪਾਅ" ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਉਪਾਅ ਡੀਆਰਟੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਡੀਆਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਮਾਪ" ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਡੀਆਰਟੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕਰੇ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਚੁੱਕੇ ਗਏ "ਉਪਾਵਾਂ" ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੈਂਕ ਨੇ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੰਖਿਆ 6 ਤੋਂ 8 ਦੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ "ਮਾਪ" ਹਨ। ਐਕਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ”

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ/ਗਾਰੰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। / ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਆਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੀ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਆਂ ਲਈ। ਸਿਰਫ ਮਾਰਡੀਆ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ , ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)
ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4), ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਲਈ, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ / ਗਾਰੰਟਰ / ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 2

(16) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ? ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬੈਂਕ ਉਕਤ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ, ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(17) ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉੱਪਰ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵੀ ਬਚਾਓ ਵਾਲੇ/ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, 13.07.2018 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਖੁਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਕਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਿਤੀ 13.07.2018 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"8. ਇਸ ਆਰਡਰ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 39 ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੀ.ਐੱਫ., ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਕ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਖਾਸ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ

ਸੰਖਿਆ 1 ਤੋਂ 3 ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(18) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ, ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਾਬੰਦ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਉਕਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ **ਅੰਬੂਜਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਮਿਲਾ ਸੈਨਫੂਈ**⁴ ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ:-

"18 . ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 03.07.2006 ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ XXXIX ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਆਰਡਰ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ।

19. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ, ਮਰਹੂਮ ਗੰਗਾਦਾਸ ਪਾਲ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਸਟੇਟ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਾਸ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਾ ਸੀ। **ਫੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਅਸਟੇਟ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 57B (2)(a), (b) ਅਤੇ (c) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:**

"57 ਬੀ. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ।

XXX XXX XXX

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ

ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ---

a. ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ, ਕੀਤੇ, ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ,

b. ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਝਗੜਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ, ਕੀ ਕੋਈ ਰਿਆਤ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।, ਜਾਂ

c. ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ, ਫੈਸਲਾ, ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਰਹੂਮ ਗੰਗਾਦਾਸ ਪਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਚੋਲਾ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਸਟੇਟ ਐਕਟ ਵਿਚ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਸਟੇਟ ਐਕਟ ਵਿਚ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 1967 ਦੇ ਵੱਡੇ ਰਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਰਹੂਮ ਗੰਗਾਦਾਸ ਪਾਲ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਲੇਖਾ ਪਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਪ੍ਰਾ.

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਾਬੰਦ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ/ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 3 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਜੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਇਸ ਲਈ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

(19) *ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ 2014 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13068 ਵਾਲੇ*

ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਮੁੱਦਾ ਗੈਰ-ਬਿਨੈਕਾਰ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
22.12.2014 _ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ/ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਬੈਂਕ ਉਕਤ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ) ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

a. ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਮੋਹਾਲੀ ਦੁਆਰਾ 15.04.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ "ਮੈਸਰਜ਼ ਏਕਲੇਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਹਾਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਹੋਟਲ ਆਸ਼ਿਆਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਹੋਟਲ ਮਾਰਕ ਰੋਇਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ। 15.04.2013 ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੁਣ 29.04.2013 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਧਿਰਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਗੀਆਂ।

b. ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1,62,92,047/- ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਕਸ ਰਿਕਵਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

c. ਕੀ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ?

ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 15.04.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਹੋਟਲ ਮਾਰਕ ਰੋਇਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਮੈਸਰਜ਼ ਏਕਲੇਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਹੋਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 04.06.2008 ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਅਰੋਜਮੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ- ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਹੋਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਮਤ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਥਾ-ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਗਿਰਵੀਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਪਰ ਯਥਾ-ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

XXXX

XXXX

ਮੰਜੂਦੇਵੀ ਆਰ. ਸੋਮਾਨੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰੱਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 25.11.2013 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਹੈ।"

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(20) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਖਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ ਇਸ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਣਦਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ/ਮੌਰਗੇਜ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(21) ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਹੁਣ ਹਰੇਕ ਦੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ/ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੈਂਕ। ਪਹਿਲਾ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਪੱਖ / ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (ii) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (iii) ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ)।
- (iv) ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ/ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17(4-A) ਦੇ ਤਹਿਤ DRT ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(22) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 38 ਨਿਯਮ 5 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਕੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ:-

- (i) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਤੀ 03.09.2019 ਦੇ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਅਟੈਚਮੈਂਟ, ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਮੌਰਗੇਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੌਰਗੇਜ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ [ਕਮਲਾ ਇੰਜਨੀਅਰ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ V/s ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ 2020 (4) PLR 669 ਦਾ ਪੈਰਾ 27.5 ਦੇਖੋ]।

(ii) ਦੂਜਾ, ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚਾਰਜ।

(iii) ਤੀਜਾ, ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ (ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੂਟ) ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ।

(iv) ਚੌਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਡੀਆਰਟੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(v) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੰਪਤੀ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਸ਼. ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ (ਸੁਰੱਖਿਆਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰੀਏਟਿਵ ਯਾਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਬਕਾਏ ਲਈ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟਡ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

(23) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਜਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ੋੜਨ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ Ld ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਭਾਵ ਮਿਤੀ 13.07.2018/07.11.2019 ਅਤੇ 03.09.2019 ਨੂੰ “ਨਾਲੰਦਾ ਵੂਲਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਲਿਮਿਟੇਡ V/s ਅਨੁਜ ਕਪੂਰ” ਅਤੇ “ਨਾਲੰਦਾ ਸਪਿਨਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ V/s ਕਰੀਏਟਿਵ ਯਾਰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਿਟਿਡ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਜਾਂ 3 ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 3

(25) ਅਗਲਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, *ਮੈਨੇਜਰ, ICICI ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ*⁵, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ, ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਖਤ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 15 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"15 . ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। **ਰਿਕਵਰੀ ਏਜੰਟ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਸਪੋਸ਼ੀਮੈਨ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਸਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਖਤ ਹੱਥਕੰਡੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ। "**

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(26) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇੱਕ

ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। **ਆਈਟੀਸੀ ਬਨਾਮ ਬਲੂ ਕੋਸਟ**⁶ ਵਿੱਚ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਅਰਥਾਤ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਚਰਿੱਤਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 50 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"50 . ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲੈਣਦਾਰ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਆਜ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(27) ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। . ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ

⁵ 2007 (2) SCC 711

⁶ 2018 AIR SC

ALLAHABAD BANK v. DISTRICT MAGISTRATE, LUDHIANA
AND
OTHERS (*Jaswant Singh, J.*)
ਹੋਵੇਗਾ

57
1

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ, ਜੋ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

(28) ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ 9-ਪੁਆਇੰਟ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 15.01.2013 ਤੋਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ 1 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 14 ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਤਸੱਲੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ **ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਨੋਬਲ ਕੁਮਾਰ**⁷ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਈ:-

"26. ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਦੇ 9 ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਜੋ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ (i) ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ, (ii) ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, (iii) ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, (iv) ਕਿ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, (v) ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, (vi) ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

(vii) ਅਜਿਹੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

27. ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ 9 ਬਿੰਦੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 15.01.2013 ਤੋਂ ਐਕਟ, 2002 ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕੁਝ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(29) ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ *ਐਸਟੇਟ ਰੀਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ* ⁸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ: -

”22. ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਡਿਊਟੀ 'ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ' ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮਨੋਨੀਤ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ)। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤੱਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ”

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(30) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ *ਐੱਮ*

ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਹਾਊਸਿੰਗ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ⁹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ:-

”10. ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ SRFAESI ਐਕਟ, 2002

ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ।

11. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸਆਰਐਫਏਈਐਸਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਲੀ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਟੀਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ' ਦੁਆਰਾ 'ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ' ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਰਤਭਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਮਨੀਅਨੁਛੇਦਲ ਸਾਤਾ ਬਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਏਆਈਆਰ 2010 ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 72 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ।

12. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਐਸਆਰਐਫਏਈਐਸਆਈ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ, 'ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ'। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਧਾਰਾ 13(2) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ, ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਜ਼ਬ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(4) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। **ਕੰਨਿਆਲਾਲ ਲਾਲਚੰਦ ਸਚਦੇਵ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ** ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ ²⁰. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ।

(31) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੋਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 60 ਦਿਨ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ **ਸੀ. ਬ੍ਰਾਈਟ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ** ¹¹ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 12 ਅਤੇ 20 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ:-

“12. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਿਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ, (2003) 2 SCC 577.

XXXXXX XXXXX

20. ਇਹ ਐਕਟ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ

¹⁰ 2011 (2) SCC
782

¹¹ 2021 (2) SCC
392

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੀਆਰਟੀ ਐਕਟ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਰਡੀਆ ਕੈਮੀਕਲ, ਟ੍ਰਾਂਸਕੋਰ ਅਤੇ ਹਿੰਡਨ ਫੋਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਜਨਤਕ ਭਲੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। 30 ਦਿਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀਂਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਤਫਾਕਨ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ

AND

7

ਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1 ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਢੰਗ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਦ ਹੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(32) ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੀ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੇਸਸ ਓਮੀਸਸ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਹਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਸਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਪੂਰਾ ਕਾਨੂੰਨ। [ਦੇਖੋ *ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿੰਘ*¹²]। ਐਕਟ, 2002 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਮਲ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿਨ ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੇਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੇ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇਸੋ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੈਸਸ ਓਮੀਸਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਾਰਾ

¹² 2005 (10) SCC

14 ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1 ਏ) ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਅੰਤਰਿਤ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(33) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:-

- (i) ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
- (ii) ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 9-ਪੁਆਇੰਟ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਹ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਉਪਾਅ DRT ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- (iii) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 13(4) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।).
- (iv) ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ, 2002 ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ।
- (v) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ,

OTHERS (2002 ਦੀ ਸ਼ਾ. 14(1) ਏ) ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(vi) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ/ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਣਜਾਣ ਨਾ ਫੜੇ ਜਾਣ।

(34) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਿਆਂ/ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੌਂਪਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

(35) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 2002.

ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਦਹੀਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ